

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 19130-01-23 ש' נ' ב'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט סארי ג'יוסי

המבקשת

ש' ש'

ע"י ב"כ עו"ד ש. שואף-דגן ועו"ד ד. בן דוד

נגד

המשיב

ע' ב'

ע"י ב"כ עו"ד נ. בן דוד

פסק דין

- 1 בקשת רשות ערעור על החלטת בית משפט לענייני משפחה בחיפה (כב' השופטת הבכירה
- 2 ש. ברגר) מיום 8.12.22 בתיק תלה"מ 19858-04-20 (להלן: "ההחלטה"), לפיה הורה על העברת
- 3 המשמורת הזמנית של ג', בנם הקטין של הצדדים, יליד 11.18.xx (להלן: "ג'"), מאמו המבקשת
- 4 לידי אביו המשיב באופן מיידי, כאשר שירותי הרווחה התבקשו לסייע לאב בביצוע המעבר.
- 5
- 6 2. ההחלטה ניתנה כאשר ברקע נסיבות מורכבות וקשות להן נחשף בית משפט קמא
- 7 והנוגעות במישרין לקשר בין ג' להוריו, כאשר לפניו מוגשים תסקירים של עובדים סוציאליים,
- 8 חוות דעת של אנשי מקצוע ובין היתר חוות דעת של ד"ר ד. גוטליב, פסיכולוג קליני אותו מינה
- 9 לשם עריכת בדיקת מסוגלות הורית לשני ההורים ומתן המלצות לעניין משמורת הקטין וחלוקת
- 10 זמני שהותו אצל שני ההורים.
- 11
- 12 חוות דעתו של המומחה התקבלה ביום 24.11.21, והיא כוללת המלצות רבות ביחס לג',
- 13 אליהן ניתן להתייחס באופן תמציתי המחולקות לשני שלבים, שלב ראשון - רישומו של ג' במסגרת
- 14 חינוכית מוסכמת; קבלת הערכה מקיפה של ג' במכון להתפתחות הילד; כאשר על ההורים לקבל
- 15 החלטות משותפות בעניין הרפואי התפתחותי וחינוכי שלו; ביטול המפגשים עם האב תחת פיקוח,
- 16 כאשר הוא יאסוף את ג' ממרכז קשר או מלשכת הרווחה ויקבל שעת הדרכה הורית יחד עם
- 17 הקטין. עוד נקבע במסגרת השלב הראשון, כי המפגשים עם האב ומקום קיומם לרבות הסעתו על
- 18 ידי האב ברכבו, יעשו בכפוף לאישור שירותי הרווחה כי תנאי המגורים של האב מתאימים לילד,
- 19 וכי יש לו כיסא ברכבו המתאים להעברת הקטין. במקביל, המליץ המומחה לקבוע סנקציות ככל
- 20 שהאם תאחר למפגשים.
- 21

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 19130-01-23 ש' נ' ב'

תיק חיצוני:

- 1 אשר לשלב השני – המומחה המליץ כי בחלוף שלושה חודשים יוסדרו זמני השהות של
2 הקטין אצל אביו ובאופן הדרגתי כי בהמשך יכללו שהייה ולינה באמצע השבוע ובהמשך כי
3 השהייה בסופי השבוע תכלול אף היא לינה.
4
5 לבסוף, ציין המומחה כי במידה והאם תתקשה לשתף פעולה, "יהיה מקום לשקול העברת
6 המשמורת של הילד אל האב או לגורם אחר" (ראה עמ' 12 לחוות הדעת).
7
8 3. במסגרת ההחלטה, ניתנו הוראות נוספות בעניין זמני השהות בין האם לקטין אשר
9 יתקיימו במרכז קשר, מעקב של שירותי הרווחה אחר מצב הקטין לרבות גיבוש תוכנית טיפול
10 ביחס אליו ועוד הוראות שלא מצאתי להתעכב עליהן.
11
12 עסקינן בהחלטה מפורטת בה סקר בית משפט קמא את תולדות הסכסוך והשתלשלות
13 העניינים אותה ליווה למן הגשת התביעה לפניו באפריל 2020, כאשר לאורכה ולרוחבה של
14 ההחלטה מפנה הוא לשורה של החלטות שנתן בעבר בעניין הצדדים וג', ובעיקר אלה שנועדו לשם
15 קיום מפגשים בין האב לבין ג', הפרתן באופן עקבי על ידי האם אשר טרפדה ביצוע החלטות רבות,
16 כך על פי בית משפט קמא.
17
18 כמו כן התייחס בית משפט קמא לעמדת האפוסטרופוס לדין שמונה לקטין – עוה"ד ב.צ. ראם
19 ולעמדת גורמי הרווחה.
20
21 4. אף שמדובר בהליכים מורכבים שהתנהלו על פני שנים, ניתן לסכם, מבלי לגרוע
22 מחשיבותן של ההחלטות השונות שניתנו לאורך כל הדרך, וביחס להחלטה, כי העברת המשמורת
23 באופן מיידי נסמכת בעיקרו של דבר על חמש אבני בוחן עליהן הצביע בית משפט קמא:
24
25 א. אותן הפרות חוזרות שייחס למבקשת של החלטות רבות שניתנו לשם קיום
26 הקשר בין האב לבין ג', פעם אחר פעם, כשהיא טוענת כי טרם בשלה השעה
27 להוצאת המפגשים ממרכז קשר, אף שהדבר נקבע זה מכבר וניתנו הוראות
28 מדויקות לעניין הוצאת המפגש משם. עוד מציין בית משפט קמא הפרת
29 המבקשת להחלטות נוספות, כאשר עמדתו זו נתמכת במידע שהתקבל מהעו"ס
30 לסדרי דין אשר הגישה עדכונים שוטפים לתיק בית משפט.
31
32 ב. אי הגעת הקטין לגן באופן עקבי, כעולה מדיווחי הגנת, על אף שבפגישה שנערכה
33 עם שני ההורים בנוכחות מנהלת השירות הפסיכולוגי ומנהלת מחלקת חינוך

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 19130-01-23 ש' נ' ב'

תיק חיצוני:

- 1 מיוחד. לאור אי הגעת הקטין למסגרת החינוכית נמסר לאם כי עליה להביאו לגן
2 מידי יום על מנת שיוכל לקבל את הטיפולים להם נדרש.
3
4
5 ג. החשיבות העצומה של התערבות מוקדמת ושיבוץ הקטין במערכת חינוכית
6 וטיפולית רב תחומית אינטנסיבית ומתאימה, בין היתר כעולה מהערכה קלינית מטעם
7 פרופ' דמתי אשר הוצגה בפני בית משפט קמא וכן הצורך בהחזרת הקטין לביקורים
8 סדירים בגן.
9
10 ד. המומחה שמונה מטעם בית המשפט – ד"ר גוטליב התייחס לסיטואציה בה האם
11 לא תשתף פעולה כשם שהתרחש בפועל, משהיא מתעלמת לחלוטין מהחלטות בית משפט,
12 והמליץ כבר ב-25/11 כי במצב דברים מעין זה, יהיה מקום לשקול העברת המשמורת אל
13 האב או לגורם אחר.
14
15 ה. בית המשפט התרשם כי האב ערוך ומוכן לקבל את הקטין למשמורתו, וכי
16 המעבר מתבקש נוכח כל האמור לעיל, כי המעבר מתחייב בהיותו המוצא האחרון, לשם
17 מניעת החמרה נוספת במצבו של הקטין. בהקשר זה ציין בית משפט קמא כי נטה בעבר
18 עם האם חסד כאשר דחה בקשות קודמות להעברת המשמורת, ולו כדי לתת לה הזדמנות
19 לשתף פעולה, להביא את הקטין לביקור סדיר בגן ולהגן על זכות הקטין לקשר מטיב
20 ורציף עם אביו, שעה שכאמור האם לא שינתה דרכיה והדבר גרם להחמרה ממשית
21 במצבו של הקטין.
22
23 בראי טובת הקטין, והגנה עליו, ייטב לקטין לעבור למשמורת אביו והדבר יתרום לשיפור
24 מצבו.
25
26 5. המבקשת לא השלימה עם החלטת בית משפט קמא והגישה את בקשת רשות הערעור,
27 במסגרתה העלתה טענות רבות ומגוונות ואת חיצו הביקורת הפנתה הן כלפי ההחלטה, הן כלפי
28 החלטות קודמות, הן כלפי אנשי המקצוע ואף כלפי האפוטרופוס לדין אשר תמך בבקשת האב.
29
30 התבקשה תשובתו בכתב של המשיב והיא הוגשה ולאחר מכן הוזמנו הצדדים לדיון ולהשלמת
31 טיעונים בעל פה.
32

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 19130-01-23 ש' נ' ב'

תיק חיצוני:

- 1 מפאת קוצר היריעה, לא אוכל למנות ההשגות השונות שעלו בגדרי בקשת רשות הערעור,
2 הטיעונים שהועלו בעל פה לפני ולאחריהם אף השלמות טיעון בכתב. דומה כי אף שעסקינן בסוגיה
3 רגישה וסבוכה, הרחיבו הצדדים במסגרת טיעוניהם מעבר לנדרש.
4 6. מתוך שלל הטענות שהעלתה המבקשת, אמקד את הדיון באחת – החלטת בית משפט
5 קמא ניתנה כאשר ברקע נתק מוחלט בין האב לבין ג' משלא פגש אותו באופן רציף משך שבעה
6 חודשים, והלכה למעשה לא פגש אותו בכלל מאז חודש 09/22. על כן, מעלה המבקשת את התהייה
7 הכיזד ניתן לקיים ההחלטה בפועל שעה שעסקינן בקטין בן ארבע שנים המצוי על פי הנתען על
8 הרצף האוטוסיטי, מבלי שנבנתה תוכנית סדורה קודם ביצוע המעבר ועוד.
9
10 7. אשר לשאר הטענות שהעלתה המבקשת, הרי שמרביתן מקומן היה במסגרת בקשות
11 רשות ערעור על החלטות שניתנו בעבר, ובעיקר אלה שעוסקות באופן קיום המפגשים בין ג' לבין
12 אביו, וכעת המבקשת אינה רשאית לשוב ולהרהר אחר החלטות אלה ולבקש לשנותן במסגרת
13 בקשת רשות ערעור זו, זאת מבלי לפגוע בזכותה על פי דין לערער עליהן בסוף ההליך.
14
15 8. אשר למשיב והאפוטרופוס לדין, הם התנגדו לבקשה וסבורים כי דינה דחייה כאשר הם
16 סומכים את ידיהם על נימוקי בית משפט קמא, על עמדת הגורמים המקצועיים ועל חוות דעת
17 מומחה בית משפט קמא, ד"ר גוטליב, לרבות אותה המלצה עליה עמד בית משפט קמא בגדרי
18 החלטתו.
19
20 9. לאחר שעיינתי בהחלטת בית משפט קמא, בפרוטוקולי הדיונים וההחלטות השונות
21 שניתנו על ידו בעבר, וכן לאחר ששקלתי את טענות הצדדים בכתב ובעל פה, באתי לכלל מסקנה כי
22 דין בקשת רשות הערעור להתקבל באופן חלקי.
23
24 10. כלל ידוע הוא כי אין זו מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בממצאי מהימנות ובקביעת
25 עובדות אשר קבעה הערכאה הדיונית, והיא אינה מעמידה את עצמה במקום הערכאה הראשונה
26 בבחינת המערכת הראייתית שנפרשה בפניה. אמנם במקרה שלנו מדובר בהחלטת ביניים, כאשר
27 בית משפט קמא עתיד לשמוע ראיות ועדויות וליתן הכרעתו הסופית במסגרת פסק-דין, כך
28 שהקביעות עד כה נסמכות בעיקרו של דבר על ראיות לכאוריות. יחד עם זאת, בל נשכח כי בית
29 משפט קמא מלווה את הצדדים זה זמן רב, כאשר בעניינם ניתנו החלטות רבות ולא ניתן להתייחס
30 להחלטה מושא בקשת רשות הערעור כהחלטה זמנית רגילה, הן נוכח ההנמקות שבאו בגדרה, והן
31 נוכח העובדה כי היא נשענת על קביעות רבות והחלטות קודמות שהתקבלו לאורך ההליך.
32
33 מכאן היתרון שיש לערכאה הדיונית על ערכאת הערעור, הוסף על כך כי חיצו הביקורת
34 המועלים במסגרת הבקשה מופנים בחלקם הרב לקביעות והחלטות קודמות עימן הסכינה

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 19130-01-23 ש' נ' ב'

תיק חיצוני:

1 המבקשת. על כן, לא מצאתי הצדקה הן במישור המהותי והן הפרוצדורלי להתערב בקביעה לפיה
2 טירפדה המבקשת החלטות רבות שניתנו בעניינם של הצדדים ובעניין ג', לא איפשרה קיום
3 מפגשים בין ג' לבין אביו והתנהלותה עד כה התאפיינה באי שיתוף פעולה עם החלטות בית משפט
4 קמא ועם הגורמים המקצועיים. כך גם אין בדעתי להתערב בקביעתו של בית משפט קמא
5 הנסמכת כאמור על שורה ארוכה של החלטות קודמות לפיהן התנהלות האם פוגעת בזכויות
6 הקטין וגם בזכויות אביו, וכי יש לפעול בהקדם לשם חידוש הקשר בין הקטין לבין אביו, ולהשיב
7 את הקטין למסגרת החינוכית.

8
9 11. לצד זאת, אין בידי לקבל את קביעתו של בית משפט קמא אשר הורה על העברת
10 המשמורת הזמנית של ג' לידי אביו באופן מידי כאשר זמני השהות בין המבקשת לקטין יתקיימו
11 במרכז הקשר.

12
13 בעניין העברת קטין ממשמורת הורה לאחר ובאופן מידי התייחסתי בעבר, כך למשל
14 [בעמ"ש 51165-07-20 א.ב. נ' ג.ד.](#) (30/11/2020). במקרה שלנו אף מדובר במעבר חד לאחר
15 שהמשיב לא פגש את בנו במשך תקופה ארוכה של חודשים רבים (מאז חודש 09/22), שעה
16 שמדובר בקטין רך בשנים – כבן 4. בנסיבות אלה, טרם הוראה על ביצוע המעבר, יש ליתן את
17 הדעת למשמעויות ולהשלכות האפשריות שתהיינה למעבר חד זה על נפשו של הקטין, ובכל מקרה,
18 יש לבכר ביצוע המעבר באופן הדרגתי לאחר הכנה מוקדמת לקטין, בשים לב גם לשינויים
19 המשמעותיים שיתרחשו בחיי הקטין, גם בפן המעשי.

20
21 בנוסף, כפי שהבעתי את דעתי בעבר, יש לבצע את המעבר בליווי צמוד של גורמים
22 מקצועיים, ולצד תוכנית טיפולית מובנית שהוכנה מראש. הדבר מחייב תמיכה ומענים טיפוליים
23 מתאימים שהוכנו מראש, כאשר גורמים מקצועיים לרבות מומחה מטעם בית משפט קבעו
24 מפורשות כי המעבר ישרת את טובת הקטין, וכי התועלת שתצמח ממנו עולה באופן מובהק על
25 הפגיעה שעלולה להיגרם ממעבר זה.

26
27 ודוק, עמדתם של גורמים אלה צריכה להתקבל בזמן אמת, באופן מפורש ובהתייחס לכל
28 האמור לעיל, ולא כהבעת דעה או חוות דעת כללית הניתנת בהתייחס לתרחיש עתידי אפשרי,
29 בדומה לעמדת ד"ר גוטליב שניתנה לפני למעלה משנה מההחלטה מושא בקשת רשות הערעור.

30
31 אמנם, בית משפט קמא שוכנע כי בנסיבות דן בראי טובת הקטין וההגנה עליו, ייטב
32 לקטין לעבור למשמורת אביו והדבר יתרום לשיפור מצבו, אולם הערכתו זו ניתנה כאמור על יסוד
33 אותה חוות דעת של ד"ר גוטליב לפיה "ככל שיתברר כי האם מתקשה לשתף פעולה יהיה מקום

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 19130-01-23 ש' נ' ב'

תיק חיצוני:

1 לשקול העברת המשמורת....", וכאמור מתקשה אני להסתפק "בהמלצה" זו לשם ביצוע המעבר
2 המידי.
3

4 כמו כן בית משפט קמא נשען בהחלטתו על התרשמותו מעדות האב כי יקבל תמיכה וסיוע
5 מבני משפחתו המורחבת, כי הוא ערוך ומוכן לקבל את הקטין, וכן על עמדת האפוסטרופוס לדין
6 אשר סבר כי יש מקום להורות על העברת המשמורת לאב. אלא שכאמור, בהינתן הנסיבות
7 שתיארתי לעיל, ובעיקר הנתק בין ג' לבין אביו, גילו של ג', והניתוק החד מאמו, והעברתו לסביבה
8 שאינה מוכרת לו היטב, צריכה להיעשות כאמור לאחר שגורמי המקצוע ומומחה בית משפט בחנו
9 את ההשלכות האפשריות של המעבר על ג', הקשיים הכרוכים בכך, ונתנו המלצה ברורה על ביצוע
10 המעבר, לאחר ששקלו ביצועו באופן הדרגתי, והכינו מראש תוכנית מעבר הכוללת גם תמיכה
11 ומענים טיפוליים מתאימים.
12

12. לא נעלמה מעיני התנהלותה החמורה של המבקשת, ודי בהקשר זה להפנות לדבריו
13 הנוקבים של בית משפט קמא, מהם עולה תמונה חמורה ומדאיגה ביותר לפיה הפרה פעם אחר
14 פעם החלטות בעניינו של הקטין, לא אפשרה הוצאת המפגשים בין ג' לאביו במרכז הקשר במשך
15 כשנה שלמה עד כדי אי קיום מפגשים בכלל, כאשר ג' גם אינו מגיע לגן באופן סדיר. תמונה
16 מדאיגה זו אף מעוררת ספקות לגבי היכולת לבצע את המעבר באופן הדרגתי, שכן נראה כי כל
17 פעולה בעניינו של הקטין מחייבת היא מידה של שיתוף פעולה מצד האם, ולו המינימלי ביותר, על
18 מנת לאפשר ביצועה, שעה ששיתוף פעולה זה מוטל הוא בספק. חרף זאת, ומבלי להקל ראש
19 באותו ספק, מעדיף אני את השארת ג' במשמורת אמו, גם אם באופן זמני, עד לקבלת מענים על
20 כל אותן שאלות וסוגיות שמניתי לעיל.
21

22
23. אשר על כן, אני מורה על החזרת הדיון לבית משפט קמא על מנת להשלים את מלאכתו
24 בהתאם למפורט בסעיף 11 לעיל.
25

26 בנסיבות העניין אין צו להוצאות.
27

28 עירבון שהופקד יוחזר לב"כ המבקשת עבור המבקשת.
29

30 מותר לפרסום לאחר מחיקת שמות הצדדים ופרטים מזהים.
31

32
33 ניתן היום, ו' אייר תשפ"ג, 27 אפריל 2023, בהעדר הצדדים.
34

35 סארי גיוסי

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 19130-01-23 ש' נ' ב'

תיק חיצוני:

1

סארי גיוני, שופט

2
3